

Universitätsbibliothek Paderborn

Conferentiæ Theologico Morales

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

Sargar, Elisaeus

Augustæ Vindelicorum, 1720

Conferentia XXXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41214

Simile omnino prioribus dubiis est de juvene & senecte in ordine ad jejunium servandum vel non servandum : quod si juvenis vere dubitet, an expleverit annum vigesimum primum, non tenetur jejunare, quia libertas est in possessione. E contra senex dubitans, an expleverit sexagesimum annum, tenetur ad jejunium; quia in hoc possessionem habet lex certa jejunii : patet ex dictis.

CONFIDENTIA XXXIX.

s. 3. **Q**uia iterum aliud est dubium *obligationis contractae*: ut si quis voveat aliquid, & dubitet, an se obligaverit sub mortali, an vero sub veniali tantum; aliud *dubium solutionis factae*, ut si quis habeat plura debita, unum onerosum, alterum gratuitum, & facta aliquali solutione dubitat, an solutione illa sit debiti gratuiti vel onerosi; resolvendum hic est pro utroque.

RESOLUTIO: In utroque dubbio scil. *obligationis contractae* & *solutionis factae* (consideratis omnibus & nullo obstante) presumendum est id, quod dubitanti favorabilius, seu minus onerosum est. Ratio est: quia favores sunt ampliandi & odiosa restringenda: & in dubbio nemo presumatur se velle gravare. Atque hinc

I. Quandocunque possessio non stat pro verbis voti, tenetur vovens in dubbio ad id, quod minus est. Ita Sanch. l. 4. moral. c. 6. n. 86. Quare vovens aliquid, & dubitans, an sub mortali vel veniali tantum se voluerit obligare, (si neque ex vi verborum, neque ex quantitate materiae dijudicari certo possit) censendus est se obligasse tantum sub veniali.

II. Item

II. Item qui vovit Rosarium, dubius, an integrum 15. decadum, tenetur solum ad minus 5. vel 6. decadum; quia haec etiam vocantur communiter Rosaria B. Virginis. Ita *Suar. tom. 2. l. 4. c. 8. n. 5.* Laym. Dian. & alii apud ipsos. III. Item, ait Sanch. si quis vovit orationem vel eleemosynam simpli- citer, satisfacere, si oret unum Pater & Ave: aut det unum obulum: excipit tamen noster Patri. *hic n. 89.* Nisi tam modicum dare dedeceret perso- nam dantis. IV. Qui certus est se vovisse Reli- gionem, dubitat autem, an Religionem in commu- ni, an vero certam in particulari, potest ingredi quamlibet; quia possessio stat pro libertate quo ad electionem. V. Item si dubitet, an promiserit so- lum ingredi, an etiam profiteri, satisfacit ingredien- do; quia votum in dubio obligat ad id, quod mi- nus est, *Suar. cit. c. 8. n. 7.*

VI. Scis te vovisse castitatem, sed immemor verborum suorum dubitat, an promiserit castita- tem perpetuam, an vero temporalem tantum us- que ad tempus opportunum conjugii, potes elige- re quod minus est, & tempore opportuno contra- here matrimonium. *Sanch. l. 4. c. 16. à n. 16.*

VII. Vovisti te non amplius tacturum mulierem, dubitas autem an id intellexeris de tactu forni- cario tantum, an vero etiam de conjugali, non teneris abstinere a nuptiis; quia rursus possessio stat libertate, *Sanchez. l. 2. de Matrim. Disp. 41. n. 33.*

De Dubio Solutionis factæ.

VIII. Ille debet dubium prius extinguitur, quod ma- gis gravat debitorem, ut potè onerosum præ gra- tuito;

uitio: nomine proprio contractum præ alieno nomine contracto: id, pro quo currit interesse præ mero mutuo. IX. Canonicus toto anno Officium canonicum recitare neglexit, & idem adpias causas trecentos aureos restituere jubetur. Confessario: respondet se, quamvis hujus obligationis immemorem ante paucos dies Ecclesiæ donasse statuam argenteam, quæ trecentis & amplius æstimetur aureis; non defunt DD. qui eum satisficerisse sentiunt; tum quia videtur esse virtualis intentio omnium dantium eleemosynam satisfaciendi per eam suis obligationibus, quas suis negligentiis contraxerunt; tum etiam quia leges Ecclesiasticae benignè interpretari debent. Ita Laym, *com Diana & aliis.* Porro intelligenda est hæc doctrina de obligatione restituendi pro horis omittendis contracta ante talem indifferentem solutionem, non verò postea contrahenda: est enim hæc expressa inter damnatas ab Alexandro VII. proposicio: *Restitutio fructuum ob omissionem Horarum super pleri potest per quascunque eleemosynas, quas antea Beneficiarius de fructibus sui beneficii fecerit.*

CONFERTIA XL.

§4. **S**uperior dubitat, an causa dispensandi sit justa, & sufficiens, an possit nihilominus dispensare? R. affirmative: Ratio est; quia declinandum est ad clementiorem partem: idque exigit bonum & suave regimen Ecclesiæ: vix enim unquam Superior vel Confessarius privilegiatus auderet dispensare, si potestas dispensandi ad certos tantum casus extenderetur. Similiter quando dubita-